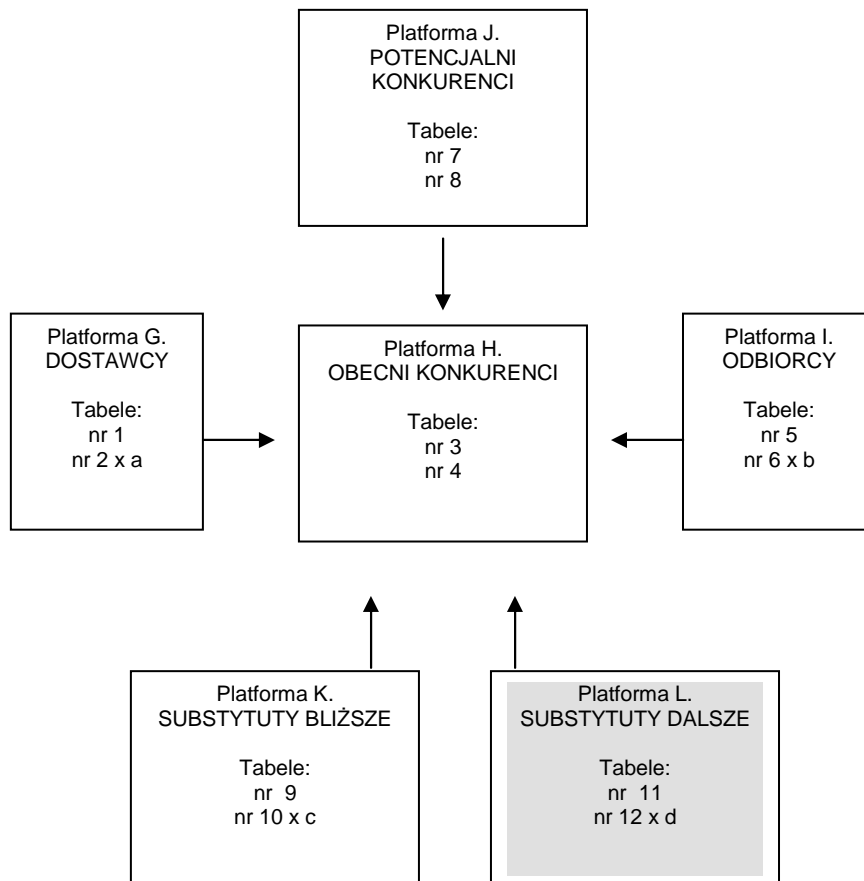

Platforma L. Substytuty dalsze

Uwaga! Kwestionariusz jest jednym z narzędzi używanych w analizie opartej o model 5 sił Portera. Wszystkie kwestionariusze zostały przedstawione na rysunku 1 (15). Szarym kolorem zaznaczony niniejszy kwestionariusz dotyczący **substytutów dalszych**.

Oznaczenia literowe:

- a – liczba tabel w zależności od liczby dostawców
- b – liczba tabel w zależności od liczby odbiorców
- c – liczba tabel w zależności od substytutów bliższych
- d – liczba tabel w zależności od substytutów dalszych

Rysunek 1 (15). Układ tabel w analizie 5 sił Portera

Źródło: opracowanie własne.

Substytuty to produkty lub usługi podobne do tych, które sprzedaje twoja firma. Dzielimy je na bliższe i dalsze. Jeśli substytut pochodzi z firm twojego sektora, jest to substytut bliższy (np. długopis Parker – długopis Waterman i cieńkopis Stabilo). Jeśli natomiast substytut pochodzi od firm innego sektora, jest to substytut dalszy (np. długopis Parker – kreda tablicowa i laptop).

W tabeli 11 (47). wypisz **dalsze substytuty**. Jeśli są one bardzo liczne, wybierz te, które spełniają dwa kryteria:

- zaspokajają podobne potrzeby, jak twoje,
- masz o nich dość dokładne informacje.

Wypisz do 7 substytutów tego rodzaju.

W tabeli 12 (48). **odpowiedz** na pytania dotyczące siły oddziaływania każdego z substytutów z osobna **zakreślając** odpowiednie pole w kolumnie „Odpowiedzi”. Uwaga! Niektóre pytania wymagają od Ciebie **doświadczenia**, a niektóre **dokładnych danych** na temat oferowanych na rynku produktów i usług. Dane takie mogą pochodzić z ogólnie dostępnych opracowań lub badań rynku. Odpowiedź na **wszystkie** pytania może zająć trochę czasu, ale nie rezygnuj! Rzetelna diagnoza jest **połową drogi** do udzielenia odpowiedzi, **co robić, aby zmniejszyć siłę oddziaływania substytutów na twoją firmę**.

Tabela 11 (47). Lista dalszych substytutów twoich produktów i usług

Numer substytutu	Nazwy dalszych substytutów twoich produktów i usług
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

Źródło: opracowanie własne.

W każdym pytaniu wybierz tylko jedną odpowiedź.

Tabela 12 (48). Siła oddziaływania substytutu dalszego

Numer substytutu:		Nazwa substytutu:	
Nr	Element składowy siły oddziaływania	Odpowiedzi	
1.	W jakim stopniu substytut wykorzystuje tę samą technologię jego wytworzenia co twój produkt lub usługa?	w ogóle	
		małym	
		umiarkowanym	
		dużym	
		w pełni	
<p>Wyjaśnienie: Dla przykładu, zarówno odtwarzacz CD, jak i telefon komórkowy wykorzystują technologię półprzewodnikową i mogą być wytwarzane w tej samej fabryce. Jednak są substytutami dalszymi, bo jedyną ich wspólną cechą jest odtwarzanie muzyki. Nie jest to proste pytanie, ponieważ sprzedając towary klientowi finalnemu czasami możesz nie znać technologii ich wytworzenia. Zaznacz tylko jedną odpowiedź.</p>			

2.	W jakim momencie substytut pojawił się na rynku w porównaniu do rozpoczęcia działalności twojej firmy?	wiele lat wcześniej	
		kilka lat wcześniej	
		w tym samym momencie	
		kilka lat później	
		wiele lat później	
<p>Wyjaśnienie: Moment, w którym substytut pojawił się na rynku określa to, czy jesteś pionierem czy naśladowcą. Nie jest to jednak tak proste, jak w przypadku substytutów bliższych, gdyż zwykle początkowa idea produktu lub usługi jest zupełnie różna. Zaznacz tylko jedną odpowiedź.</p>			
3.	Jak oceniasz innowacyjność substytutu w porównaniu do swoich produktów lub usług?	dużo mniej innowacyjny	
		mniej innowacyjny	
		podobnie innowacyjny	
		bardziej innowacyjny	
		dużo bardziej innowacyjny	
<p>Wyjaśnienie: Innowacyjność oznacza zastosowanie nowszych technologii, materiałów, surowców. Oznacza także nowocześniejszy wygląd, sprawniejsze kanały dystrybucji, możliwość rozwoju produktu lub usługi w przyszłości. Zaznacz tylko jedną odpowiedź.</p>			

Źródło: opracowanie własne.